

TANTÁRGYI ADATLAP

[0](#)

I. Tantárgyleírás

Társadalmi tabuk és kommunikáció

Social Taboos and Communication

Neptun-kód	szemeszter	K/V	értékelés	óraszám (e/gy)	kredit	nyelv	tárgyfélév
BMEGT43V201	2018/19	KV	f	2/0	3	magyar	1/1

A tantárgy oktatója

[Rajkó Andrea](#), egyetemi adjunktus
andreafeanya@gmail.com
Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít

-

Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend

-

A tantárgy leírása

A kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat különböző tabukon - vagy tabuknak vélt jelenségeken - keresztül olyan kommunikációs tematikákba és színterekbe, amelyek ugyan aktívan jelen vannak a mindennapi diskurzusban (kisebbség, politika, szubkultúrák, hatalom, szexualitás, gyász stb.), de az ezekkel kapcsolatos társadalmi normák és kommunikációs stratégiák meglehetősen divergensnek, sokszor feszültséget teremtenek, például nem beszélhetünk róluk, nem nézhetjük, nem hallhatjuk. Ha ezekről a témákról

nyilvános diskurzusokat/együtt-gondolkodást kezdeményezünk – akár intézményi kurzus keretében -, akkor a hallgatók megtapasztalhatják a kommunikáció értő elemzésének hasznosságát, valamint pozitív következményeit olyan jelenségekkel kapcsolatban, amelyekre egyéni tabudiskurzus metódusokat alakítanak ki, így nem, vagy nagyon körülményesen indíthatnak párbeszédet. Az órákon a különböző típusú társadalmi/kommunikációs aktusokat (például szokások, félreértések, szankcióktól való félelem, feltételezések, pletykák, emberi játszmák), mint közléseket vizsgáljuk, és megfigyeljük, hogy azok a jelentésrétegek, amelyek az analízis során előbukkannak – test, betegség, kapcsolati tabuk, devianciák stb. - a mindennapi világunk megértését hogyan befolyásolhatják.

A tantárgy témakörei

kedd 16:15-17:45	heti témakörök
2018.09.04	A tabu fogalmának diszciplináris feltérképezése, kommunikációs hatékonysága A tabu jelenléte a társadalomban.
2018.09.11	Tabutipológiák/Milyen tabukat ismerünk?
2018.09.18	Társadalmi problémák kommunikációs aspektusai
2018.09.25 oktatási szünet	OKTATÁSI SZÜNET
2018.10.02	Megdöntött és visszavágyott tabuk Tabu és interkulturalitás
2018.10.09	Tabusértés – Tabudöntés
2018.10.16	ZH. 1. A dolgozat az első hat (1–5.) órán elhangzottakat kéri számon teszt formájában. A felkészülést az órai jegyzetek valamint az órák után kiadott diasorok és a szakirodalom segítik.
2018.10.23 oktatási szünet	OKTATÁSI SZÜNET
2018.10.30	Vizuális tabuk - Tabu a képzőművészetben
2018.11.06	A test tabuja I. – Szexualitás, „genderstratégiák”
2018.11.13	A test tabuja II. - Születés, halál, erőszak
2018.11.20	Kisebbségek, politika, vallás
2018.11.27	Mentális zavarok, betegségek
2018.12.04	ZH. 2. A dolgozat a második hat (7–12.) órán elhangzottakat kéri számon teszt formájában. A felkészülést az órai jegyzetek valamint az órák után kiadott diasorok és a szakirodalom segítik.

Irodalom

- Berger, P. L. – Luckmann, Th. [1998]: A valóság társadalmi felépítése. Ford. Tomka M. József Műhely, Budapest.
- Borgos A. – Kender A. – Csabai M. – Erős F. – Szili K. [2002]: Testbe ágyazott ideálok. Diskurzusok az ideális, a természetes, a mesterséges és az elutasított testről. *Pszichológia*, 22. p. 407–436.

- Rajkó A. [2015]: A normasértő öltözködés szuggesztív kommunikációs hatása. In: Dúll Andrea-Varga Kata (szerk.): Szuggesztív környezeti kommunikáció. L'Harmattan, Budapest. –pp. 212-229
- Szvetelszky Zs. [2017]: Rejtett szervezetek. A munkahelyi titok dinamikája. Typotex, Budapest
- Takács J. [2011]: Homofóbia Magyarországon. L'Harmattan Kiadó, Budapest.

A kurzus tananyaga elsősorban az előadáson elhangzottak, amelyekről a hallgatók összefoglaló ppt-t kapnak

Jegyzet, tankönyv, felhasználható szakirodalom:

- Angelusz R. [2000]: *A láthatatlanság görbe tükrői*. Új Mandátum Kiadó, Budapest. 2009/4. pp. 7–24.
- Berger, P. L. – Luckmann, Th. [1998]: *A valóság társadalmi felépítése*. Tomka M. Józseveg Műhely, Budapest.
- Borgos A. – Kender A. – Csabai M. – Erős F. – Szili K. [2002]: *Testbe ágyazott ideálok. Diskurzusok az ideális, a természetes, a mesterséges és az elutasított testről*. Pszichológia, 22. p. 407–436.
- Foucault, M. [1999]: *A szexualitás története I. – A tudás akarása*. Ádám P. Atlantisz Könyvkiadó, Budapest.
- Freud, S. [1990]: *Totem és tabu*. Ford. Pártos Z. Göncöl Kiadó, Budapest.
- Hárdi I. [2006]: *Az agresszió képi kifejezése*. Magyar Tudomány, 1. Az úrlap teteje 12.
- Kapitány Á. – Kapitány G. [2013]: *Látható és láthatatlan világok*. Typotex, Budapest
- Rajkó A. [2015]: *A normasértő öltözködés szuggesztív kommunikációs hatása*. In: Dúll Andrea-Varga Kata (szerk.): Szuggesztív környezeti kommunikáció. L'Harmattan, Budapest. –pp. 212-229
- Szvetelszky Zs. [2017]: *Rejtett szervezetek. A munkahelyi titok dinamikája*. Typotex, Budapest
- Takács J. [2011]: *Homofóbia Magyarországon*. L'Harmattan Kiadó, Budapest.

A tantárgy oktatásának módja

előadás

II. Tantárgykövetelmények

Pótlási lehetőségek

A sikertelen zárthelyi pótlására lehetőséget biztosítunk a 15. héten az előadás helyszínén és időpontjában. A kettőből egy zárthelyi pótolható. Egy zárthelyi javító jellegű újraírására is lehetőség nyílik, a pót zárthelyi dolgozat eredménye a korábbi minden esetben felülírja.

Konzultációs lehetőségek

E.711 kedd 08:00-10:00

A kurzus teljesítésének feltételei

- a kontaktórákon való min. 70%-os részvétel
- mindkét zh megírása, továbbá
- a félévközi és a félév végi zh-k pontszámainak egyenkénti legalább elégséges szintű abszolválása (a szereshető pontok 50%.) Ennek hiányában a „Elégtelen” bejegyzés kerül a Neptunba. A zárthelyik egyforma, 50–50%-os súllyal kerülnek beszámításra a félévközi jegy megállapításakor.
- A sikertelen zárthelyi pótlására lehetőséget biztosítunk a 15. héten az előadás helyszínén és időpontjában. A kettőből egy zárthelyi pótolható. Egy zárthelyi javító jellegű újraírására is lehetőség nyílik, a pót zárthelyi dolgozat eredménye a korábbit minden esetben felülírja.

Értékelési szempontok

A zárthelyi dolgozatok az olvasott szövegek és az előadáson elhangzottak megértését mérik fel.

Értékelés

95-100%	jeles (5)	Excellent [A]
90-94%	jeles (5)	Very Good [B]
80-89%	jó (4)	Good [C]
60-79%	közepes (3)	Satisfactory [D]
50-59%	elégséges (2)	Pass [E]
0-49%	elégtelen (1)	Fail [F]

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

Tudás

- Ismeri a társadalom működésével kapcsolatos összefüggéseket, az ezekre vonatkozó szaktudományos kontextusokat.
- Áttekintéssel rendelkezik a szakterülethez tartozó társadalmi létszférák, azaz az intézmények mint a gazdaság, politika, tudomány, művészet, moralitás, vallás, nyelv, jog normatív rendszereiről és működési gyakorlatáról.
- Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusaiban.
- Érti és átlátja a társadalmi érdekérvényesítés csatornáit, az érdekütköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának legális és etikus módszereit

Képesség

- Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.

- Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a szociokulturális környezetet interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni, és képes arra, hogy a szakterületre jellemző megismerési felkészültségeket szakszerűen alkalmazza.
- Képes szakterülete ismereteit alkalmazni a problémák és konfliktusok felismerésére, és hatékonyan közre is tud működni ezek megoldási javaslatainak kidolgozásában és megoldásában.
- Képes hiányosan rendelkezésre álló adatok esetében is helytálló és korrekt véleményt vagy bírálatot megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtéseket szakmai és nem szakmai közönség számára érthetően kommunikálni.
- Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.

Attitűd

- Nyitott a társadalmi változások dinamikus és érték alapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
- Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
- Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét és felvállalja ezen értékek képviselését.
- Érzékeny és nyitott a súlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az esetekkel és a kiszolgáltatottakkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai érték közösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.
- Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.

Önállóság és felelősség

- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét, és szakmai csoportját, elkötelezetten szolgálja és képviseli szakmája érdekeit.
- Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

kontakt óra	30%
félévközi készülés órákra	10%
felkészülés zárthelyire	20%
írásos tananyag elsajátítása	20%
felkészülés a számonkérésre	20%
összesen	100%

Tantárgyfelelős

név	beosztás	tanszék
Rajkó Andrea	egyetemi adjunktus	BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék

Korábbi adatlapok

[2017/18 őszi](#)

[2017/18 tavaszi](#)

[2018/19 tavaszi](#)